

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

SLOTSGADE 22, NYKØBING

GULDBORGSUND KOMMUNE



Besigtigelsesdato:	27.10.2010
Besigtiget af:	Nanna Secher Larsen
Journalnummer:	2010-7.82.07/376-0001
Kommune:	Guldborgsund Kommune
Adresse:	Slotsgade 22, 4800 Nykøbing Falster
Betegnelse:	Slotsgade 22, Nykøbing
Fredningsår:	1945
Omfang:	<i>Forhuset (ca. 1825)</i>

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Slotsgade 22 er et klassicistisk byhus, der ligger i det centrale Nykøbing Falster. Bygningen er opført som købmandsgård for Vinhandler Sidenius i 1845 og anvendes i dag til beboelse, kontor og restauration.

Bygningen er opført i pudset og hvidmalet murværk og rejser sig i to etager. Øverst har bygningen et sadeltag af røde vingetegl. På tagryggen er der to skorstene. Soklen, hvor kældervinduerne sidder, er kvaderpudset og gråmalet. Etageadskillelsen mellem stue og første etage er i facaden fremhævet med en trukket gesims, og der er en tilsvarende gesims over den øverste vinduesrække. Facaden afsluttes med en tandsnitgesims under det lille tagudhæng. I det nordligste fag er der en trefløjet port. Midtfor facaden er der nedgang til kælderen, der huser en restaurant.

Mod gården er bygningen ligeledes pudset og hvidmalet, og en smal trukket gesims under tagudhænget. På første etage er to vinduer mod syd udskiftet til nyere trefløjede vinduer, der adskiller sig fra bygningens oprindelige klassicistiske vinduer. Midtfor gårdsiden ses døren fra køkkentrappen, der har en udvendig, overdækket trappe. Over porten er der et mindre halvrundt opsproset vindue.

I portrummet er der høje paneler og en tofløjet fyldingsdør, som giver adgang til bygningen. I porten er alt træværk malet mørkegrønt.

I det indre forbindes stue og første etage af det oprindelige trapperum.

Bygningen har to lejligheder, der begge i store træk har bevaret den oprindelige planløsning med store, repræsentative stuer liggende en suite langs gaden og sekundære rum, samt køkken, liggende mod gården. Stueetagens lejlighed bruges til kontor og første etages lejlighed er beboelse. I begge lejligheder har de fleste rum stukprofiler, stukrosetter samt profilerede fodpaneler og brystningspaneler med indbyggede skabe. I lejligheden på første

etage ses ældre plankegulve i flere rum. I stueetagens lejlighed er gulvene rettet op, men de gamle plankegulve ligger endnu under de oprettede gulve. I stueetagen er der blevet lavet en dør gennem brandmuren til Slotsgade 20.

Loftsetagen fremstår uudnyttet.

Kælderen er i dag indrettet til restauration og her kan man se rester af den oprindelige ruminddeling, samt et ældre klinkegulv af gule mursten. Alle vægge fremstår med hvidmalet murværk.

— BYGNINGSHISTORIE

Ingen angivet

— KILDER

Nykøbing Falster Kommuneatlas, Skov- og naturstyrelsen, 1993
Registrering af bevaringsværdige bygninger og miljøer i Nykøbing F.,
 Kulturmindeforeningen i Nykøbing Falster, u.å.; p. 177

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

De miljømæssige værdier ved Slotsgade 22 knytter sig til bygningens beliggenhed på den øverste del af Slotsgade, hvor gaden slår et blødt sving op mod det sted hvor den gamle byport lå. Med denne beliggenhed ses bygningens facade på lang afstand og den fungerer dermed som et pejlemærke i gadebilledet.

Endvidere knytter der sig og en væsentlig miljømæssig værdi til det gårdrum, der opstår mellem Slotsgade 22, sidehuset og baghuset af bindingsværk og. Sidehus og baghus er ikke omfattet af fredningen.

Slotsgade 22 er sammenbygget med naboejendommene mod nord og syd.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Slotsgade, Langgade og Frisegade var i middelalderen den centrale gade, der forbandt den tidligere kongeborg i nord med torvet syd for kirken. Disse gader har til dels stadig denne status som hovedstrøg gennem Nykøbing Falsters middelalderby.

Slotsgade 22 er et repræsentativt eksempel på et større klassicistisk købstadshus. Den repræsentative gadefacade med en stor køreport og

den vandrette inddeling af facaden fortæller, at huset har to rummelige lejligheder – en på hver etage.

Inde i huset er der mange bevarede elementer der gør, at bygningen giver et godt indtryk af hvordan det oprindeligt har set ud.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

De arkitektoniske værdier knytter sig til facadens opbygning med de vandrette forløb i sokkel, gesimser og vinduesrækker kombineret med vinduesinddelingen, der giver en jævn takt. Facaden har også en klassisk, hierarkisk opbygning fra sokkel til tag: De tungeste elementer nederst med den grå sokkel op til den let udformede tandsnitgesims under tagudhænget. Den hierarkiske inddeling ses også i modsætningen mellem gedefacade og gårdside: gårdsiden har samme vinduestakt, men ingen udsmykning.

I begge lejligheder ligger de arkitektoniske værdier særligt planløsningen med de repræsentative stuer langs gaden og de mindre sekundære rum mod gården. Den store loftshøjde i begge lejligheder gør, at også de mindre rum virker lyse og luftige. I det indre ligger de arkitektoniske værdier særligt i trapperummets komposition og i de håndværksmæssige detaljer i balustre og håndlister.

Bygningen er både i det indre og det ydre præget af traditionelle materialer, så som pudsede og malede overflader, malet profileret træværk samt lakeret træværk.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier i Slotsgade 22 knytter sig i det ydre til bygningen med alle oprindelige detaljer, hertil kommer den generelle materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til planløsningen med repræsentative rum mod gaden og sekundære rum mod gården, samt alle ældre detaljer.

— ANBEFALINGER

Det anbefales:

- at man finder en, for bygningen mere diskret løsning for de installationer der er i installationsskabet ved siden af køkkentrappen på gårdsiden.
- at man finder en mere diskret løsning for de installationer, der er opsat i en boks under loftet i portrummet.

